

YEREL YÖNETİMLERİN SPOR HİZMETLERİNE İLİŞKİN HALKIN GÖRÜŞLERİ (AFYONKARAHİSAR BELEDİYESİ ÖRNEĞİ)*

PUBLIC'S OPINION ABOUT SPORT SERVICES OF LOCAL AUTHORITY (AN EXAMPLE OF AFYONKARAHİSAR MUNICIPALITY)

Murat İNCE**

Yunus TORTOP***

Öz

Bu çalışmada, Afyonkarahisar ili merkez ilçesi belediyesine ait açık ve kapalı spor tesislerinde spor yapan halkın, belediyenin spor hizmetlerine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Afyonkarahisar Belediyesine ait spor tesislerini ve buralarda bulunan spor malzemelerini kullanan kişilere yönelik 460 kişiye ölçek aracı uygulanmıştır. Katılımcılara "Yerel Yönetimlerin Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Görüşleri"ne yönelik bir ölçek uygulanmıştır. Toplam 4 boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar; Spor Hizmeti Boyutu, Spor Yönetimi Boyutu, Spor Tesis İşletmesi Boyutu ve Spor Tesis Kullanımı Boyutudur. Verilerin analizinde aritmetik ortalama ve standart ortalama hesaplanmıştır. İlişkisiz ölçümlerde ortalama puanların karşılaştırılması için Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA, bağımsız örneklem t-testi) uygulanmıştır. Anlamli farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Tukey testi kullanılmıştır. Katılımcıların spor hizmeti ve spor tesis kullanımı alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmasında kadınlar lehine anlamli bir farklılık tespit edilmiştir ($p<.05$). 18-28 yaş arası katılımcılar ile 40-50 yaş arasındaki katılımcılar arasında, spor hizmeti alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevaplarda anlamli farklılığa rastlanmıştır ($p<.05$). Katılımcı gruplarından lisans düzeyindeki katılımcıların, ilk ve ortaokul seviyesindekilere göre, spor yönetimi ve spor tesis işletmesi alt boyutlarından daha az memnuniyet duydukları görülmüştür. Ev hanımı olan katılımcıların diğer meslek gruplarına göre spor hizmeti, spor tesis işletmesi ve spor tesis kullanımı alt boyutlarına yönelik memnuniyet düzeylerinin fazla olduğu tespit edilmiştir. Düşük gelirli katılımcıların diğer gelir düzeyindeki katılımcılara göre, spor tesislerinin kullanım durumlarından daha memnun oldukları tespit edilmiştir ($p<.05$). Diğer değişken ve alt boyutların ilişkilendirilmelerinde istatistik olarak anlamli farklılığa rastlanmamıştır ($p>.05$). Sonuç olarak; belediyenin spor hizmetlerinden ve spor tesislerinin kullanımından kadın katılımcıların erkeklerle göre daha çok memnun oldukları, 18-28 yaş arasındaki genç katılımcıların 40-50 yaş arasındaki katılımcılara göre, belediyenin spor hizmeti faaliyetlerine daha olumlu yaklaştıkları tespit edilmiştir. Belediyenin spor tesis işletmesine yönelik faaliyetlerinden memnuniyetin, lisans düzeyindeki katılımcıların ilk ve ortaokul seviyesindeki katılımcılara göre düşük olduğu görülmüştür. Ev hanımlarının diğer meslek gruplarından belediyenin spor hizmeti, spor tesis işletmesi ve spor tesis kullanımı konularında farklı düşüncede oldukları, bu faaliyetlere yönelik memnuniyet düzeylerinin yüksek olduğu, spor tesislerinin kullanımında düşük gelirli katılımcıların diğer gelir düzeyindeki katılımcılardan daha fazla memnuniyet gösterdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Belediye, Spor, Spor Tesisi, Spor Yönetimi.

Abstract

In this study, it is aimed to determine the opinion of the people doing sports in outdoor and indoor sport centers belong to municipality of one of the district in Afyonkarahisar. Assessment and evaluation instrument is applied to 460 people using sports facilities and the equipments in these facilities belong to Afyonkarahisar Municipality. A scale about "Public's Opinion about Sport Services of Local Authority" is applied to the participants. It consists of 4 aspects in total. These aspects are Sport Service Aspect, Sport Management Aspect, Sport Facilities Administration Aspect and Usage of Sport Facilities Aspect. With given analyses, arithmetic average and standard average are calculated. Variance analysis (One-Way ANOVA, unpaired t-test) is applied to compare the average points in the unrelated measurements. Tukey test is used to determine in which groups the significant differences happened. It is determined that there is a significant difference on behalf of women when Sport Services and Usage of Sport Facilities are compared according to the gender variable ($p<.05$). It is encountered that there is a significant difference in the answers given to the questions about Sport Services Sub-Aspect between participants aged from 18 to 28 and participants aged from 40 to 50 ($p<.05$). It is seen that participants with bachelor degree from the groups of participants are less pleased with Sport Management and Sport Facilities Administration than the participants with primary and elementary school degree. It is determined that satisfaction level of the participants who are housewives about Sport Services, Sport Facilities Administration, Usage of Sport Facilities are higher than the other occupational groups. It is determined that participants with low income about the Usage of Sport Facilities are more pleased than the participants with higher income ($p<.05$). Significant differences associated with the other variables and sub-aspects are not encountered statistically ($p>.05$). As a result; It is determined that women are more pleased than men with sport services of municipality and the usage of sport facilities, and participants aged 18-28 found more favorable about the sport service activities of the municipality than participants aged 40-50. It is seen that participants with bachelor degree are less pleased with the activities of municipality intended for sport facilities administration than participants with primary and elementary school degree. It is specified that housewives have different ideas about sport services, sport facilities administration and usage of sport facilities in comparison with the participants with other professions and their level of satisfaction about these are high, and participants with low income are more pleased with the usage of sport facilities than participants with higher income.

Keywords: Municipality, Sport, Sport Facilities, Sport Management.

* Bu çalışma Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD'da Yüksek Lisans Tezi olarak sunulmuştur.

** Afyon Kocatepe Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor ABD, Yüksek Lisans Öğrencisi, murat_ince_46@hotmail.com

*** Dr. Öğr. Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor ABD, ytortop@hotmail.com

1. GİRİŞ

Sporun önemi, ülkemizde ve diğer ülkelerde gün geçtikçe artmaktadır. Spor maddi çıkar amacıyla yapılan bir faaliyet olmasının yanı sıra insanların sağlıklı olmak ve yaşam kalitesini arttırmak için yaptıkları aktivite olarak da bilinmektedir. Günümüzde çağdaş ülkelerin görevlerinden biri kamu hizmetlerini halkın yararını gözeterek vatandaşların istekleri doğrultusunda sunmaktır. Son yıllarda ise teknolojik gelişmelerle birlikte iletişim, ulaşım olanakları arttığı için kentlere yönelmeler artmış bundan dolayı şehir nüfusu kalabalıklaşmıştır (Sezer ve Vural, 2010).

Sporun her geçen gün artan öneminin karşısında insanlığın ilgisinin yoğunlaşması, toplum içerisinde sporu yapan kişiye ilginin artması, bunun yanı sıra uluslararası alanda da ilgi ve alakanın fazlaşması kamu görevlilerinin ilgisini çekmeye başlamıştır. Sporun halkın üzerindeki etkisinin olumlu sonuçlar meydana getirmesinden dolayı spor faaliyetlerinin kamu yararına olduğu düşüncesi ortaya çıkmıştır (Gök ve Sunay, 2010).

Yerel yönetimler; bir bölgede yaşayan halkın istek ve ihtiyaçlarını karşılamak için seçilerek göreve gelen, kanunlar çerçevesinde kamusal hizmetleri gerçekleştiren kamu tüzel kişilikleridir (Arslan, 2005). Yerel yönetimler halkın sağlıklı ve huzurlu bir şekilde hayatlarını sürdürmeleri konusunda, yaşam kalitesi ve eğitim şartlarının sağlanmasında ilk sırada gelen kurumlardır (Çoban ve Devocioğlu, 2006). Yerel yönetimler, vatandaşın spor aktivitelerine katılımını arttırmak için amatör spor kulüplerine yönlendirebilir, sporu bir meslek olarak görmesi konusunda uygulamalar yapabilir, spor alanları yaparak spor kültürünün yaygınlaşmasına destek olabilir. Belediyeler bölgelerinde bulunan spor kulüplerine maddi destekte bulunarak, belediyenin sağlık imkânlarından yararlandırarak, spor tesislerini insanların hizmetine sunarak sporun o bölgede gelişmesine büyük katkı sağlayabilir (Zengin ve Öztaş, 2010).

Hizmet, insanlar ve makine tarafından insan gücüyle üretilen ve tüketiciye doğrudan doğruya fayda sağlayan ürünler olarak tanımlanmıştır (Karahana, 2000). Spor alanlarındaki hizmet sunumu aslında insanları tatmin edecek spor programlarına dayalıdır. Spor programları ise farklı spor branşlarına katılma arzusunda olan insanların isteklerinin yerine getirilmesiyle meydana gelen bir planlama sürecidir (Yüzgenç, 2010).

Bu çalışmada yerel yönetimlerden olan Afyonkarahisar Belediyesinin yapmış olduğu spor hizmetlerine ilişkin halkın beklentisinin ve memnuniyet düzeyinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. GEREÇ VE YÖNTEM

Bu çalışmada, Afyonkarahisar ili merkezinde bulunan, Afyonkarahisar Belediyesine ait açık ve kapalı spor tesislerinde spor yapan halkın, belediyenin spor hizmetlerine yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada genel tarama (betimsel) yöntem kullanılmıştır (Karasar, 1995).

Bu araştırmanın evrenini Afyonkarahisar il merkezinde bulunan spor ve rekreasyon alanlarını kullanan kişiler oluşturmaktadır. Bu çalışmada amaca yönelik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2018 verilerine göre Afyonkarahisar'ın merkez ilçesi nüfusu, 299.673'tür. (Erkek: 148.430 Kadın: 151.243) Afyonkarahisar Belediyesine ait spor tesislerini ve buralarda bulunan spor malzemelerini kullanan kişilere yönelik 460 kişiye ölçme aracı uygulanmıştır.

Tekin (2013)'in Ankara ili Keçiören Belediyesine yönelik yapmış olduğu tez çalışmasında "Yerel Yönetimlerin Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Görüşleri"ne yönelik bir ölçek geliştirmiştir. Tez çalışmasında kullanılan ölçek, Afyonkarahisar ili merkez ilçesinde uygulanmıştır. Geliştirilen ölçek 23 maddeden oluşmaktadır. Maddelerin yük değerleri; ,370 ile ,843 arasında değiştiği bildirilmiştir. Faktör analizi sonucu ölçekte Spor Hizmeti, Spor Yönetimi, Spor Tesis İşletmesi ve Spor Tesis Kullanımı Boyutları olduğu, toplam açıklanan varyans değerinin ise % 46,16 olduğu bildirilmiştir. Orijinal ölçeğin güvenilirliği için Cronbach-Alpha tutarlılık katsayıları hesaplanmış, Cronbach-Alpha iç tutarlılık katsayısı; ,758 olarak bulunmuştur. Bu durumda ölçeğin güvenilir olduğu kabul edilmiştir(Tekin, 2013).

Yapılan bu çalışmada ise ölçeğin tamamına ilişkin Cronbach-Alpha iç tutarlılık katsayısı; ,751, alt boyutlara ilişkin Cronbach-Alpha iç tutarlılık katsayıları ise spor hizmeti alt boyutu ,688, spor yönetimi ,738, spor tesisi işletme ,638, spor tesisi kullanımı ,684 olarak bulunmuştur.

Verilerin analizinde SPSS (20.0) istatistik paket programı kullanılmıştır. Toplamda 500 veri toplama aracı dağıtılmış, geri dönen toplam 460 veri toplama aracı değerlendirilmeye alınmıştır. Demografik bilgiler ile sorulara verilen cevaplarda frekans (f) ve yüzde (%) analizi değerlendirilmesi yapılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama ve standart ortalama hesaplanmıştır. İlişkisiz ölçümlerde ortalama puanların karşılaştırılması için Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA, bağımsız örneklem t-testi) uygulanmıştır. Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Tukey testi kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde Afyonkarahisar ili merkez ilçesinde bulunan, Afyonkarahisar Belediyesi'ne ait açık ve kapalı spor tesislerinde spor yapan halkın görüşleri cinsiyetleri, yaşları, öğrenim durumları, meslek ve aylık gelir durumlarına göre incelenmiştir.

Tablo 1. Kişisel Bilgiler

Değişkenler		%	n	Toplam
Cinsiyet	Kadın	65,2	300	460
	Erkek	34,8	160	
Yaş	18-28	33,5	154	460
	29-39	29,1	134	
	40-50	25,4	117	
	51 ve üzeri	12,0	55	
Öğrenim Durumu	İlkokul	11,1	51	460
	Ortaokul	12,2	56	
	Lise	40,4	186	
	Lisans	32,2	148	
	Lisansüstü	4,1	19	
Meslek	Öğrenci	25,2	116	460
	Ev Hanımı	31,5	145	
	Memur	14,3	66	
	Özel Sektör	17,6	81	
	Diğer	11,3	52	
Aylık Gelir	1650 TL'ye kadar	38,7	178	460
	1651-2500 TL arası	23,3	107	
	2501-3500 TL arası	22,4	103	
	3501 TL ve üzeri	15,7	72	

Tablo 2. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor hizmeti alt boyutunun karşılaştırılması (t-testi)

Cinsiyet	n	\bar{X}	Ss	t	p
Kadın	300	23,20	4,00	2,56	,011*
Erkek	160	22,18	4,16		

*p<.05

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre spor hizmeti alt boyutunun karşılaştırılmasında kadınlar lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (p<.05).

Tablo 3. Katılımcıların cinsiyetlerine göre spor tesis kullanımı alt boyutunun karşılaştırılması (t-testi)

Cinsiyet	n	\bar{X}	Ss	t	p
Kadın	300	17,24	4,61	2,64	,008*
Erkek	160	16,05	4,59		

*p<.05

Tablo 32'de katılımcıların cinsiyet değişkenine göre spor tesis kullanımı alt boyutunun karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<.05). Kadınların erkeklere göre spor tesisini kullanımı konusunda daha fazla ortalamaya sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 4. Katılımcıların yaşlarına göre spor hizmeti alt boyutunun karşılaştırılması (One-Way ANOVA)

Değişkenler	Sınıf	n	\bar{X}	Ss	sd	F	p	Tukey
Yaş	18-28 yaş arası	154	22,22	3,52				
	29-39 yaş arası	134	22,94	4,38	3			
	40-50 yaş arası	117	23,84	4,09	456	4,04	,007*	18-28*40-50
	51 yaş üzeri	55	22,21	4,45				
	Toplam	460	22,84	4,08		459		

*p<.05

Tablo 4 incelendiğinde, katılımcıların yaş değişkenine göre spor hizmeti alt boyutu [F(4,04); p<05] algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Tablo 5. Katılımcıların öğrenim durumlarına göre spor yönetimi alt boyutunun karşılaştırılması (One-Way ANOVA)

Değişkenler	Sınıf	n	\bar{X}	Ss	sd	F	p	Tukey
Öğrenim Durumu	İlkokul	51	20,86	4,59				İlkokul*Lisans
	Ortaokul	56	18,92	4,66	4			
	Lise	186	19,29	4,88	455	3,95	,004*	
	Lisans	148	18,12	4,24				
	Lisansüstü	19	17,78	4,27	459			
	Toplam	460	18,98	4,66				

*p<.05

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların öğrenim durumları değişkenine göre spor yönetimi alt boyutu [F(3,95); p<.05] algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların öğrenim durumlarına göre spor tesis işletmesi alt boyutunun karşılaştırılması (One-Way ANOVA)

Değişkenler	Sınıf	n	\bar{X}	Ss	sd	F	p	Tukey
Öğrenim Durumu	İlkokul	51	20,01	5,74				İlkokul*Lisans Ortaokul*Lisans
	Ortaokul	56	19,53	5,65	4			
	Lise	186	18,41	5,84	455	4,86	,001*	
	Lisans	148	16,84	5,09				
	Lisansüstü	19	16,42	6,11	459			
	Toplam	460	18,14	5,68				

*p<.05

Tablo 6 incelendiğinde, katılımcıların öğrenim durumları değişkenine göre spor tesis işletmesi alt boyutu [F(4,86); p<.05] algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların mesleklerine göre spor hizmeti alt boyutunun karşılaştırılması (One-Way ANOVA)

Değişkenler	Sınıf	n	\bar{X}	Ss	sd	F	p	Tukey
Meslek	Öğrenci	116	21,86	3,53				Ev hanımı*Öğrenci Ev hanımı* Memur Ev hanımı* Özel Sek. Ev hanımı* Diğer
	Ev Hanımı	145	24,37	3,85	4			
	Memur	66	22,77	3,85	455	9,11	,000*	
	Özel Sektör	81	22,48	3,99				
	Diğer	52	21,42	5,03	459			
	Toplam	460	22,84	4,08				

*p<.05

Tablo 7 incelendiğinde, katılımcıların meslek değişkenine göre spor hizmeti alt boyutu [F(9,11); p<.05] algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Çoklu karşılaştırma test sonuçlarına göre, katılımcıların mesleklerinin değerlendirilmesinde, spor hizmeti alt boyutuna göre ev hanımı ile öğrenci arasında, ev hanımı ile memur arasında, ev hanımı ile özel sektör arasında ve ev hanımı ile diğer katılımcıların arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Tablo 8. Katılımcıların mesleklerine göre spor tesis işletmesi alt boyutunun karşılaştırılması (One-Way ANOVA)

Değişkenler	Sınıf	n	\bar{X}	Ss	sd	F	p	Tukey
Meslek	Öğrenci	116	17,23	5,54				Öğrenci*Ev hanımı Ev hanımı*Diğer
	Ev Hanımı	145	19,57	5,75	4			
	Memur	66	17,93	5,34	455	4,02	,003*	
	Özel Sektör	81	17,96	5,73				
	Diğer	52	16,71	5,49	459			
	Toplam	460	18,14	5,68				

*p<.05

Tablo 8 incelendiğinde, katılımcıların meslek değişkenine göre spor tesis işletmesi alt boyutu [F(4,02); p<.05] algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir

farklılık bulunmuştur. Çoklu karşılaştırma test sonuçlarına göre, katılımcıların mesleklerinin değerlendirilmesinde spor tesis işletmesi alt boyutuna göre öğrenci ile ev hanımı arasında, ev hanımı ile diğer meslek grubu arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Tablo 9. Katılımcıların mesleklerine göre spor tesis kullanımı alt boyutunun karşılaştırılması (One-Way ANOVA)

Değişkenler	Sınıf	n	\bar{X}	Ss	sd	F	p	Tukey
Meslek	Öğrenci	116	16,01	4,15				
	Ev Hanımı	145	18,42	4,82	4			Ev hanımı* Öğrenci
	Memur	66	16,28	4,36	455	6,66	,000*	Ev hanımı*Memur
	Özel Sektör	81	16,16	4,65				Ev hanımı*Özel Sek.
	Diğer	52	15,90	4,47	459			Ev hanımı*Diğer
	Toplam		460	16,82	4,63			

*p<.05

Tablo 9 incelendiğinde, katılımcıların meslek değişkenine göre spor tesis kullanımı alt boyutu [F(6,66); p<.05] algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Çoklu karşılaştırma test sonuçlarına göre, katılımcıların mesleklerinin değerlendirilmesinde spor tesis kullanımı alt boyutuna göre öğrenci ile ev hanımı arasında, ev hanımı ile memur arasında, ev hanımı ile özel sektörle uğraşan katılımcıların arasında, ev hanımı ile diğer meslek grubu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur(p<.05).

Tablo 10. Katılımcıların gelirlerine göre spor tesis kullanımı alt boyutunun karşılaştırılması (One-Way ANOVA)

Değişkenler	Sınıf	n	\bar{X}	Ss	sd	F	p	Tukey
Gelir	1650 TL'ye kadar	178	17,65	4,84				1650 TL'ye kadar*
	1651 TL- 2500 TL arası	107	16,42	4,55	3			2501 TL- 3500 TL arası
	2501 TL- 3500 TL arası	103	15,85	4,31	456	3,72	,011*	
	3501 TL ve üzeri	72	16,79	4,43				
	Toplam		460	16,82	4,63	459		

*p<.05

Tablo 10 incelendiğinde, katılımcıların Gelir değişkenine göre spor tesis kullanımı alt boyutu[F(3,72); p<.05] algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Çoklu karşılaştırma test sonuçlarına göre, katılımcıların Gelir durumlarının değerlendirilmesinde spor tesis kullanımı alt boyutuna göre 1650 TL'ye kadar geliri olan katılımcılar ile 2501 TL - 3500 TL arası geliri olan katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür.

4. TARTIŞMA

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre spor hizmeti alt boyutunun karşılaştırılmasında kadınlar lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu durum kadınların erkeklere göre belediyenin spor hizmetlerinden daha fazla memnun olduklarını göstermektedir.

Aşağıda belirtilen çalışmada spor hizmeti alt boyutu içerisinde yer alan maddelere verilen cevaplar benzerlik göstermektedir. "Belediye yönetimlerinde, spor faaliyetlerini yürütecek birimler vardır", "Spor hizmetleri, belediye ile halk arasındaki ilişkinin geliştirilmesinde önemli katkı sağlar", "Belediye, halkı spor yapmaya özendirici çalışmalar yapmaktadır" maddelerinin cinsiyetle karşılaştırılması sonucunda kadın katılımcılar lehine anlamlı bir farklılık olduğu bildirilmiştir (Tekin, 2013). Avcılar (2016) yaptığı benzer bir çalışmada; "Belediyelerin görevleri arasında oyun ve spor alanları yapmak, yaptırmak olduğunu düşünüyorum" ifadesine erkek katılımcıların daha yüksek oranda olumlu görüş belirttiklerini bildirmiştir. Yalçınkaya (2013)'nın benzer bir araştırmasında, "Kent insanının doğal hareket ihtiyacının karşılanması belediyenin problemi haline gelmiştir" önermesine erkek katılımcıların daha yüksek oranda katıldıkları bildirilmiştir.

Benzer çalışmalardaki sonuçların, cinsiyet değişkeni ile ifadelerin karşılaştırılması sonucunda istatistiki açıdan bu çalışmadakilerden farklı olduğu görülmüştür. Bu zıtlık diğer araştırmacıların karşılaştırmalarını soru bazında yapmaları, bu çalışmada ise soruların bir araya gelerek oluşturduğu alt boyutlarla karşılaştırılmasından kaynaklandığı, dolayısı ile anlamlı farklılığı bulmanın güç olduğunu düşündürmektedir.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre spor tesis kullanımı alt boyutunun karşılaştırılmasında kadınlar lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu durum kadınların erkeklere göre belediyenin spor tesislerinde bulunan soyunma odası, duş, tuvaletlerin temizliği, tesislerin ücretsiz kullanımı ve çalışanların nazik ve güler yüzlü olmaları durumlarından daha fazla memnun olduklarını göstermektedir.

Benzer çalışmalar incelendiğinde bu alt boyutu oluşturan soruların cinsiyetle karşılaştırılmasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (Tekin, 2013).

Yapılan bu araştırmadaki katılımcıların yaş değişkenine göre spor hizmeti alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılığın 18-28 yaş arası katılımcılar ile 40-50 yaş arasındaki katılımcılar arasında olduğu görülmüştür.

Avcılar (2016)'ın yaptığı benzer bir çalışmada "Belediyelerin görevleri arasında oyun ve spor alanları yapmak, yaptırmak olduğunu düşünüyorum" ifadesine cevap veren katılımcıların ayrıntılı incelemesinde; yaş grupları arasında istatistiksel anlamda farklılık olduğu rapor edilmiştir. En yüksek derecede anlamlı farklılık 30-41 yaş grubunda olan katılımcıların 54-65 yaş grubunda olan katılımcılara göre olduğu saptanmıştır.

Bu çalışmanın benzeri olan Keçiören örneğinde alt boyutu oluşturan sorulara verilen cevaplarda da, anlamlı bir farklılık olmadığı bildirilmiştir (Tekin, 2013).

Literatürde bu çalışmadaki sonuçlarla farklılık gösteren veriler gözlenmiştir. Ya anlamlı farklılıkların farklı yaş gruplarında görüldüğü ya da anlamsız olduğu bildirilmiştir. Bu çalışmadaki farkın genç yaş grubu ile 40-50 yaş grupları arasında olması durumu, kuşak farklarının farklı bakış açıları şeklinde açıklanabilir.

Bu araştırmada yaş değişkenine göre spor yönetimi, spor tesis işletmesi ve spor tesis kullanımı alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Öğrenim durumları ile spor yönetimi alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verilen cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığın ilköğretim ile lisans düzeyindeki katılımcılar arasında olduğu görülmüştür. İlkokul mezunu katılımcıların verdiği cevapların puan ortalaması 20,86 lisans mezunu katılımcıların verdiği cevapların puan ortalaması ise 18,12 olmuştur.

Tekin (2013)'in yaptığı benzer çalışmada "İlçede, her bölgeden insanın kolaylıkla ulaşabileceği sayıda içinde spor aletlerinin bulunduğu spor alanları vardır" maddesinin öğrenim durumuyla karşılaştırılması sonucunda anlamlı bir farklılık olduğu bildirilmiştir. İlköğretim mezunları, lise mezunlarından farklı düşünmektedirler. Lise mezunları ilçede her bölgeden insanın kolaylıkla ulaşabileceği sayıda, içinde spor aletlerinin bulunduğu spor alanları vardır maddesine ilköğretim mezunlarına göre daha çok katılmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu alt boyutu oluşturan diğer sorulara verilen cevaplarda da, anlamlı farklılığın olmadığı bildirilmiştir.

Bu durum ilköğretim mezunu katılımcılar ile lise düzeyindeki katılımcıların beklenti ve memnuniyet düzeyinin görüşlere nasıl yansıdığını göstermektedir. Lise düzeyindekilerin memnuniyet oranlarının düşüklüğü, lise mezunlarının teknolojik olarak eğitim kurumlarında daha geniş imkânlarla sahip olmaları, oranlardaki düşük ortalama değerlerin sebebi olabileceğini düşündürmektedir.

Katılımcıların öğrenim durumlarına göre spor tesis işletmesi alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığın ilköğretim ile lisans ve ortaokul ile lisans arasında olduğu görülmüştür.

Avcılar (2016)'ın benzer bir çalışmasında "Belediyelerin spor hizmetlerindeki başarısı (oyun alanı, rekreasyon alanları ve spor tesisleri yapılması) siyasi tercihimizi belediye lehinde etkiler" ifadesine eğitim grupları arasında istatistiksel anlamda farklılık olduğu bildirilmiştir. Anlamlı farklılığın üniversite mezunlarının ilköğretim mezunlarına göre bu soruya daha fazla olumlu cevap verdikleri rapor edilmiştir. Bir başka benzer çalışmada katılımcılar, "Spor konusundaki ihtiyaç ve beklentilerini, büyük oranda belediye yetkililerine iletemediklerini" belirtmektedirler. Bu konuda eğitim durumuna göre katılımcıların görüşleri arasında anlamlı ilişki tespit edildiği bildirilmiştir. Eğitim seviyesi yükseldikçe, belediyeye beklenti ve ihtiyaçlarını daha çok iletebildiklerini belirtmişlerdir. Esenkaya (2010) ve Çoban (2002)'in yapmış oldukları çalışmalarda da bu çalışmaya paralel sonuçlar bildirilmiştir.

Bu durum eğitim düzeyi düşük olan katılımcıların, lisans ve üzerindeki eğitim seviyesindeki katılımcılara göre memnuniyet düzeylerinin yüksek olduğu sonucunu göstermiştir. Bu sonuç eğitim düzeyi yüksek olan katılımcıların ekonomik durumlarındaki avantajlı durumlarının daha zor beğenme şeklinde görüşlere yansıdığını düşündürmektedir.

Boz (2007) yaptığı benzer çalışmada, tesislerde çalışan antrenörlerin hizmet sunum kalitesinin eğitimle arasında bir ilişki olduğunu tespit etmiştir. Diğer değişkenlerle ise eğitim değişkeni arasında bir ilginin olmadığı bildirmiştir.

Eğitim seviyesi arttıkça memnuniyet azalmaktadır. Bu durum ise bize eğitim seviyesi yüksek olan vatandaşların detaylara daha fazla dikkat ettiğini ve daha fazla ilgilenilmek istediğini göstermektedir.

Katılımcıların öğrenim durumları değişkenine göre spor hizmeti ve spor tesis kullanımı alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Katılımcıların meslek değişkenine göre spor hizmeti alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu farklılığın ev hanımı ile öğrenci, ev hanımı ile memur, ev hanımı ile özel sektör ve ev hanımı ile diğer katılımcıların arasında olduğu görülmüştür.

Tekin (2013)'in yaptığı benzer bir çalışmada ise; "İnsanların, bedensel hareket ihtiyacının karşılanması önemlidir" , "Spor hizmetleri, belediye ile halk arasındaki ilişkinin geliştirilmesinde önemli katkı sağlar" maddelerinin meslek değişkeniyle karşılaştırılması sonucunda anlamlı bir farklılık olduğu bildirilmiştir. Memur, öğrenci, ev hanımı ile esnafın görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Memur, öğrenci, ev hanımı, esnafa göre "İnsanların, bedensel hareket ihtiyacının karşılanması önemlidir" maddesine daha çok katılmakta olduğunu belirtmiştir.

Bu çalışmada spor hizmeti alt boyutunu oluşturan sorularda ev hanımlarının diğer tüm meslek gruplarıyla farklı düşünceleri manidar bulunmuştur. Ev hanımlarının eğitim durumlarının düşük olması, çalışma ortamındaki imkânlardan genelde eksik kalmaları diğer meslek grupları ile farklı düşüncelerine neden olarak görülmektedir.

Katılımcıların meslek değişkenine göre spor yönetimi alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Yapılan bu çalışmada katılımcıların meslek değişkenine göre spor tesis işletmesi alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığın öğrenci ile ev hanımı, ev hanımı ile diğer meslek grubu arasında olduğu görülmektedir.

Benzer bir çalışmada "Katılımcılar spor konusundaki ihtiyaç ve beklentilerini, büyük oranda belediye yetkililerine iletemediklerini" belirtmektedirler. Bu konuda meslek değişkenine göre katılımcıların görüşleri arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Özel sektör çalışanları, işsizler ve ev hanımları bu konudaki isteklerini diğer meslek gruplarına göre daha fazla iletebildiklerini belirtmişlerdir. Esenkaya (2010) ve Çoban (2002)'in yapmış oldukları çalışmalarda paralel bulgular elde edilmiştir. Tekin (2013)'in yaptığı çalışmada "Belediye spor tesislerinde, sporcu sağlığı için gerekli önlemler alınmıştır" maddesinin meslek durumuyla karşılaştırılması sonucunda anlamlı bir farklılık olduğu bildirilmiştir. Ev hanımı ile memur ve esnafın görüşleri arasında, esnaf ile ev hanımlarının görüşleri arasında anlamlı bir fark olduğu, memurlar, esnaf ve ev hanımlarına göre "Belediye spor tesislerinde, sporcu sağlığı için gerekli önlemler alınmıştır " maddesine daha çok katılmaktadırlar.

Katılımcıların meslek değişkenine göre Spor tesis kullanımı alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu farklılığın öğrenci ile ev hanımı, ev hanımı ile memur, ev hanımı ile özel sektörle uğraşan katılımcıların arasında ve ev hanımı ile diğer meslek grubu arasında olduğu görülmektedir.

Tekin (2013)'in yaptığı çalışmada, spor tesis kullanımı alt boyutunu oluşturan sorulara verilen cevaplarda, anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

Bu çalışmada ev hanımlarının diğer meslek grubundakilerden farklı düşündüğü görülmüştür. Hijyen ve temizlik konusunda ev hanımlarının daha titiz ve dikkatli olmaları durumu bu hassasiyeti ön plana çıkardığını düşündürmektedir.

Katılımcıların gelir değişkenine göre spor hizmeti, spor yönetimi ve spor tesis işletmesi alt boyutları algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Literatür incelendiğinde benzer çalışmalarda bu alt boyutları oluşturan sorulara verilen cevapların gelir durumları ile karşılaştırılması sonucunda anlamlı sonuçlara da ulaşıldığı görülmüştür (Tekin, 2013; Avcılar, 2016). Kurtoğlu (2006)'nun yaptığı çalışmaya göre geliri 2001 TL'nin üzerinde olan katılımcılar,

“Belediye, spor tesislerini halkın spora katılımını artırmak için hizmete açmaktadır” maddesine en fazla katılan grubu oluşturduğu rapor edilmiştir.

Katılımcıların gelir değişkenine göre spor tesis kullanımını alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevapların puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Bu farklılığın 1650 TL’ye kadar geliri olan katılımcılar ile 2501 TL – 3500 TL arası geliri olan katılımcılar arasında olduğu tespit edilmiştir.

Tekin (2013)’in yaptığı çalışmada “Belediye spor tesislerindeki kurslarda görev alan eğitimci ve antrenörler mesleki olarak yeterlidir” maddesinin gelir durumuyla karşılaştırılması sonucunda anlamlı bir farklılık olduğu bildirilmiştir. Aynı alt boyutla ilgili diğer soruların gelir durumu ile karşılaştırılması sonucunda anlamlı farklılığın olmadığı bildirilmiştir. Düşük gelirli katılımcıların yüksek gelirliye göre bu alt boyutu oluşturan maddelere olumlu yaklaştıkları görülmüştür. Kurtoğlu (2006)’nun yapmış olduğu bir çalışmada spor tesis kullanımına yönelik sorularda, katılımcılar için personel probleminin gelir düzeylerine göre %71.50 oran ile en üst sırada olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Geliri 2100 TL ve üstünde olan kişilere göre en önemli sorun personel sorunu olarak görülmektedir. Yüzgenç (2010)’in yapmış olduğu çalışmada ise benzer alt boyut sorusuna, gelir düzeyi yüksek olan üyelerin, hizmet kalitesindeki beklentilerinin gelir düzeyi düşük olan üyelerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşıldığı, gelir düzeyi yüksek olan katılımcıların çalışanlar tarafından, beklentilerinin daha çok karşılandığı görüşünde oldukları bildirilmiştir. Bu farklılık, geliri 1500 TL’ den fazla olan üyelerin çalışanlar konusunda beklentilerinin düşük olmasıyla açıklanmıştır.

5. SONUÇ

Sonuç olarak; kadınların spor hizmeti ve spor tesisi kullanımında erkeklere nazaran daha olumlu görüşler bildirdiği görülmüştür.

18-28 yaş arası katılımcıların, 40-50 yaş arasındaki katılımcılara göre belediyenin spor hizmetlerinden memnuniyet düzeylerinin daha düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca ilkökul ve ortaokul seviyesindeki katılımcıların, lisans ve üzerindeki eğitim durumundakilere göre belediyenin spor tesislerinin işletilmesinden daha fazla memnun oldukları görülmüştür.

Ev hanımı olan katılımcıların; öğrenci, memur, özel sektör ve diğer meslek gruplarına göre belediyenin spor hizmetlerinden memnuniyetlerinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Ev hanımlarının meslek değişkenine göre belediyenin spor tesis işletmesinden diğer meslek gruplarına göre memnuniyeti daha fazladır. Ayrıca katılımcı gruplarından öğrenci ile ev hanımı, ev hanımı ile memur, ev hanımı ile özel sektörde çalışan katılımcıların arasında ve ev hanımı ile diğer meslek grubu arasında, spor tesis kullanımını alt boyutu algılayışlarına yönelik yargılara verdikleri cevaplarda farklılıklar tespit edilmiştir.

Düşük gelirli katılımcıların diğer gelir gruplarındaki katılımcılara göre, belediyenin spor hizmetlerinden memnuniyet düzeylerinin fazla olduğu belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

- Avçılar, M. (2016). *Yerel Yönetimlerin Sunduğu Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Görüşleri (İstanbul-Çekmeköy İlçesi Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yönetimi ABD. İstanbul.
- Arslan, N.T. (2005). İdari ve Mal Paylaşım Açısından Merkezi Yönetim Yerel Yönetim İlişkileri. *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 33, s.s. 189-208.
- Boz, C. (2007). *Yerel Yönetimlerin Spor Tesislerinde Toplam Kalite Yönetimi Uygulamaları (İstanbul Büyükşehir Belediyesi Örneği)*. Yüksek lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- Çoban, B. (2002). *Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Belediyelerden Beklentileri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Ens. Bed. Eğt. ve Spor ABD.
- Çoban, B., Devcioğlu, S. (2006). Türkiye’deki Belediye Başkanlarının Spor Hizmetlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Sayı: 11.
- Esenkaya, A. (2010). *Halkın Yerel Yönetimlerden Spor Hizmetleri Konusunda Beklentileri (Konya Örneği)*. Yüksek Lisans, Selçuk Üniversitesi. Konya.
- Gök, Y., Sunay, H. (2010). Türkiye Ve Fransa’da Uygulanan Spor Yönetiminin Kamu Yönetimi Açısından Karşılaştırılması. *Sporometre*, VIII. ss. 7-16.
- Karahan, K. (2000). *Hizmet Pazarlaması*. 1. Baskı, İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Karasar, N. (1995). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Sim Matbaacılık.
- Kurtoğlu, T. (2006). *Halkın Yerel Yönetimlerden Spor Hizmetleri Konusunda Beklentileri (Mersin Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Mersin.
- SEZER, Ö., VURAL, T. (2010). Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Devletin Değişen Rolü ve Merkezi Yönetim ile Yerel Yönetimler Arasında Yetki ve Görev Paylaşımı. *Maliye Dergisi*, Sayı: 159, ss. 203-219.
- Tekin, Y. (2013). *Yerel Yönetimlerin Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Görüşleri (Keçiören Belediyesi örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Spor Yönetim Bilimleri Programı.
- Yalçınkaya, A. (2013). *Halkın Belediyelerden Spor Hizmetlerine İlişkin Beklentileri ve Memnuniyetleri Üzerine Bir Araştırma (Kırşehir Belediyesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Spor Yönetim Bilimleri Programı.
- Yüzgenç, A.A. (2010). *Yerel Yönetimlerin Sunduğu Spor Hizmetlerinde Hizmet Kalitesi (Ankara İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Zengin, E., Öztaş, C. (2008). Yerel Yönetimler ve Spor. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*, Sayı: 55, ss. 49-78.